

Õppekava nimetus	Sõjaväeline juhtimine õhuväes
Õppekava nimetus inglise keeles	<i>Military leadership for air force</i>
Kõrgharidustaseme õpe	Rakenduskõrgharidusõpe
Õppekoormus	Täiskoormusega õpe, eksternõpe
Õppeasutus	Kaitseväe Akadeemia (KVA)
Õppekava maht	180 EAP
Õppe nominaalkestus	3 aastat
Õppekavagrupp	Riigikaitse
Õppekava kood EHISes	222125
Õppekeel	Eesti keel
Õpiväljundite saavutamiseks vajalikud teised keeled	Inglise keel
Õppekava EHISes registreerimise kuupäev	Registreeritud EHISes 29.04.2021
Õppeasutuses õppekava versiooni kinnitamise kuupäev	Kinnitatud KVA nõukogus 30.03.2021
Õppekohale kandideerimise ja õpingute alustamise tingimused	Kandideerida võivad Eesti kodanikud, kes vastavad kaitseväeteenistuse seaduse § 83 lg 1 p-des 1–3 ja 5–8 nimetatud nõuetele ning kellel on keskharidus või välisriigi samaväärne kvalifikatsioon. Akadeemia nõukogu võib täpsustada vastuvõtueeskirjas kandideerimise ja õpingute alustamise tingimusi.
Õppekava peeriala ja maht	Sõjaväeline juhtimine õhuväes, 129 EAP
Õppekavajärgne spetsialiseerumine	Õhuväe operatsioonide juhtimise eriala, 51 EAP
Õppekava eesmärk	Õppekava eesmärk on valmistada ette nooremohvitseri Kaitseväele õhuväe allüksustes radarposti, lüli või eskadrilli rahu- ja sõjaaja ametikohtadel teenimiseks. Õppekava lähtub ohvitseri töökeskkonnast ja funktsioonidest, võimaldades lõpetajal täita juhi, diplomaadi, halduri, tehniku, pedagoogi ja uurija ülesandeid. Õpingute jooksul toetatakse tulevase ohvitseri juhikädevuste arengut ning tema kujunemist Kaitseväe väärtustest lähtuvaks sõjaväeliseks juhiks.
Õppekava õpiväljundid	Õppekava läbinud õppur: 1) mõistab kaitseväe rolli ja selle kujunemist ühiskonnas, riigikaitse õiguslikku kontekstis ja rahvusvahelistumisest tulenevaid nõudeid ning suhtub sallivalt mitmekesisusse; 2) mõistab sõjaväelisele juhile olulisi inimkäitumise psühholoogilisi aspekte, rakendab sihtgrupile ja olukorrale kohast suhtlusstiili ja -vahendeid ning demonstreerib juhile kohast algatusvõimet, vastutustunnet, juhtimis- ja koostööoskusi;

	<p>3) mõistab sõjapidamist kui kogu ühiskonda ja selle erinevaid valdkondi hõlmavat tegevus ning juhib enda ja oma allüksuse tegevust ühiskondlikult ja eetilisel aktsepteeritavalt;</p> <p>4) juhib õhuväe radarposti, lüli või eskadrilli, lähtudes sõjapidamise põhimõtetest ja kõrgema ülema kavatsusest ka ilma vahetu käsu ja korralduseta ning tagades üksuse jätkusuutlikkuse, sh vastupidavuse;</p> <p>5) tegutseb eriala asjatundjana sõjaaja õhuseiredivisjoni või lennubaasi staabis ning osaleb valdkondlike probleemide lahendamises rakendades analüüsi- ja koostööoskusi;</p> <p>6) organiseerib, viib läbi ja hindab rühmataseme väljaõpet;</p> <p>7) analüüsib teadustulemuste ja tehnoloogiliste lahenduste rakendusvõimalusi sõjapidamises ning rakendab teenistusülesannete täitmisel innovaatsiliselt info- ja kommunikatsioonitehnoloogilisi lahendusi;</p> <p>8) mõistab ja selgitab eesti ja inglise keeles nii suuliselt kui kirjalikult teenistusülesannetega seotud küsimusi ning osaleb argumenteeritult tööaruteludes;</p> <p>9) kavandab ja koostab iseseisvalt ja loovalt nõuetekohase uurimistöö ning kasutab saadud kogemust hilisemas teenistuses komplekssete uurimisküsimuste lahendamisel;</p> <p>10) mõistab kestva õppe olulisust oma erialal ja on omandanud iseseisva õppimise töövõtted.</p>
Lõpetamisel antav kraad	Sõjateaduse bakalaureus <i>Bachelor of Arts in Military Sciences</i>
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid	Rakenduskõrgharidusõppe diplom, akadeemiline õiend ja <i>diploma suplement</i> (inglisekeelne akadeemiline õiend)
Lõpetamisel antav auaste	Nooremleitnant
Õppekava ülesehituse lühikirjeldus	Õppekava koosneb järgmistest moodulitest: <ul style="list-style-type: none"> - üldjuhtimismoodul (42–45 EAP); - sõjaväelise juhtimise moodul (42–45 EAP); - tehnoloogia moodul (12 EAP); - pedagoogika ja uurimistöö moodul (27–33 EAP); - spetsialiseerumismoodul (51 EAP);
Õppekava läbimine	Õppekava täies mahus läbimiseks peab õppur läbima kõigi moodulite kohustuslikud õppeained (üldjuhtimismoodulis 42 EAP, sõjaväelise juhtimise moodulis 42 EAP, tehnoloogiamoodulis 12 EAP, pedagoogika ja uurimistöö moodulis 27 EAP ning spetsialiseerumismoodulis 51 EAP mahus). Moodulites pakutavatest valikainetest peab õppur läbima õppeaineid 6 EAP mahus. Valikained võivad olla valitud kas ühest või mitmest moodulist. Õppeained läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

	Eksternõppurina läbitakse moodulid ja/või õppeained KVA-s kehtestatud korras (eeldusainete läbimine, kaitseväeteenistuse seadusest tulenevad piirangud õppetöös osalemisel).
Õppekava lõpetamise tingimused	Õppekava täies mahus täitmiseks on vaja läbida õppeained 171 EAP (sh valikaine 6 EAP) ning kaitsta lõputöö 9 EAP mahus.
Lisainformatsioon	KVA kodulehekülj: www.kvak.ee

ÕPPEKAVA „SÕJAVÄELINE JUHTIMINE ÕHUVÄES“ MOODULID, NENDE EESMÄRGID JA ÕPIVÄLJUNDID

ÜLDJUHTIMISMOODUL		Maht 42–45 EAP
Eesmärk	Üldjuhtimismooduli eesmärk on arendada õppuri juhikädevusi rahuaegse allüksuse juhtimiseks. Mooduli läbimisel kujuneb õppuril välja arusaam nüüdisaegse riikluse kujunemisest ja õigusriigi alustest, ühiskonna toimimisest tänapäeva julgeolekukeskkonnas, kaitsestruktuuride ja kaitsevälase rollist demokraatlikus ühiskonnas ning sõjanduse ja väeliigi ajaloo arengusuundadest. Õppuril on võimalik arendada ka suulist ja kirjalikku eneseväljendust ühes võõrkeeles.	
Õpiväljundid	<p>Üldjuhtimismooduli läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab tänapäeva riikluse ja valitsemise aluseid, rahvusriigi kujunemist, kultuuri ja religiooni rolli identiteedi kujunemisel, nende mõju konfliktidele ning julgeoleku- ja kaitsepoliitikale; 2) mõistab riigikaitse ja sisejulgeoleku, samuti relvakonflikti õiguslikke dokumente, et suuta juhina lahendada teenistuslikke juriidilisi probleeme; 3) mõistab sõjapidamise arengut ühiskonna sotsiaalse ja tehnoloogilise arengu kontekstis ning oskab leida seoseid tänapäeva sõjapidamisega; 4) mõistab juhtimisstiile ja -meetodeid, mis vastavad nii nüüdisaegse sõjaväelise organisatsiooni vajadustele, üldtunnustatud moraalnormidele ja kutseeetikale kui ka tema enda isikuomadustele; 5) rakendab vaimset vastupidavust arendavaid tehnikaid empaatilise keskkonna loomisel, kriisiolukordadega toimetulekul ja võitlusvõime suurendamisel; 6) oskab ennast väljendada oma töövaldkonnas inglise keeles nii kõnes kui kirjas arusaadavalt ja olukohaselt. 	
Mooduli hindamine: moodulit hinnatakse ainepõhiselt.		

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
	Juhtimise alused	6 EAP	E
	Riik, rahvas ja julgeolek	6 EAP	E
	Nüüdisaegse Lääne sõjapidamise kujunemine	6 EAP	E
	Sisejulgeoleku ja riigikaitse õiguslikud alused	6 EAP	E
	Psühholoogia rakendused Kaitseväes	6 EAP	ME
	Õhusõja ajalugu ja õhuvõimu teooriad	6 EAP	E
	Inglise keel	6 EAP	ME

	Inglise keele tugevama kesktaseme (B2) kirjutamise e-kursus*	3 EAP	ME
--	--	-------	----

Mooduli õppeained (v.a valikaine*) on õppekava läbivale õppurile kohustuslikud.

Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

SÕJAVÄELISE JUHTIMISE MOODUL		Maht 42–45 EAP
Eesmärk	Sõjaväelise juhtimise mooduli eesmärk on arendada õppuri erialaseid, korraldus- ja eestvedamispädevusi, et ta oleks võimeline juhtima radarposti, lüli või eskadrilli õhuväe struktuuris või NATO integreeritud õhukaitstesüsteemis. Mooduli jooksul toetatakse õppuri kujunemist Kaitseväe väärtustest lähtuvaks sõjaväeliseks juhiks.	
Õpiväljundid	Sõjaväelise juhtimise mooduli läbimise järel õppur: 1) rakendab sõjapidamise põhitermineid, -printsipe ja kontseptsioone lahingutegevuse planeerimisel; 2) valdab jalaväerühma tasemel tehnikaid ja protseduure, kiirendada allüksuse ülema otsustusprotsessi pidevalt muutuv olukorras ja keskkonnas; 3) teab Eesti õhuväe struktuuri, ülesandeid ja juhtimispõhimõtteid ning mõistab oma juhitava üksuse ülesandeid õhuväe struktuuris ja rolli NATO integreeritud õhukaitstesüsteemis; 4) valdab õhuoperatsioonide planeerimise protseduure ning arvestab kaitse lennunduse tingimustega pidevalt muutuv olukorras ja keskkonnas; 5) mõistab ja kasutab erialast inglise keelt lahingutegevuse planeerimisel ja juhtimisel, väljendades ennast nii kõnes kui kirjas arusaadavalt ja olukohaselt; 6) rakendab ja arendab õhuväe allüksuste juhtimisel enda kui kaitseväelise juhi juhiomadusi ja hoiakuid.	
Mooduli hindamine: moodulit hinnatakse ainepõhiselt.		

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
	Lahingutegevuse alused	6 EAP	E
	Jalaväerühma lahingutegevuse püsitoimingud	15 EAP	E
	Õhuväe üksuste juhtimise ja lahingutegevuse alused	15 EAP	E
	Õhuoperatsioonide planeerimine ja läbiviimine	6 EAP	E
	Väekaitse korraldamine taktikatasandil*	3 EAP	ME

Mooduli õppeained (v.a valikaine*) on õppekava läbivale õppurile kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

TEHNOLOOGIAMOODUL		Maht 12 EAP
Eesmärk	Tehnoloogiamooduli eesmärk on arendada õppuri erialaseid ja mõtestamispädevusi, kujundades tema maailmapilti loodusteaduste, tehnoloogia- ja innovatsiooni valdkonnas. Moodulis arendatakse ettevõtlikkust ja innovaatilisust Kaitseväega seotud tehnoloogiliste probleemide lahendamiseks.	
Õpiväljundid	Tehnoloogiamooduli läbimise järel õppur:	

	<ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib Kaitseväes kasutatavate tehnoloogiliste lahenduste tööpõhimõtteid ning nende aluseks olevaid lihtsamaid loodusteaduslikke mudeleid; 2) oskab kasutada infotehnoloogilisi vahendeid tulevaste tööülesannete täitmisel jalihtsamate loodusteaduslike probleemide lahendamiseks; 3) oskab kasutada tõhusalt ja ohutult jalaväepataljoni staabi elektri- ja sidesüsteeme; 4) oskab leida innovaatilisi tehnoloogilisi lahendusi lihtsamatele militaarsetele probleemidele.
Mooduli hindamine: moodulit hinnatakse ainepõhiselt.	

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
	Tehnoloogia toimimisprintsipiid ja rakendused kaitseväes	6 EAP	ME
	Juhtimissüsteemid ja innovaatilised lahendused	6 EAP	ME
	Infotehnoloogia arendusprojekt*	3 EAP	ME

Mooduli õppeained (v.a valikaine) on õppekava läbivale õppurile kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

PEDAGOOGIKA JA UURIMISTÖÖ MOODUL		Maht 27–33 EAP
Eesmärk	Pedagoogika ja uurimistöö eesmärk on arendada õppuri suhtlus- ja enesekohaseid pädevusi nii enese kui teiste järjepidevaks arendamiseks pedagoogika ja uurimistöö valdkonnas. Moodul võimaldab õppuril süvendada suulise ja kirjaliku eneseväljenduse oskust ning kujuneda tõhusaks sõjaväelise väljaõppe korraldajaks.	
Õpiväljundid	Pedagoogika ja uurimistöö mooduli läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) suudab nii iseseisvalt kui koostöiselt kavandada, läbi viia ja hinnata rühmataseme väljaõpet, sh laskeväljaõpet, lähtudes nüüdisaegse õpikäsituse ja laiapindse riigikaitse põhimõtetest ning Kaitseväe väljaõppedokumentidest; 2) analüüsib enda kui õppetöö kavandaja, läbiviija ja hindaja tugevusi ja nõrkusi ning arenguvõimalusi, kasutades mitmekülgselt tagasisidet ja järjepidevat refleksiooni; 3) edastab mõtteid selgelt ja argumenteeritult, arvestades suhtlussituatsiooni, -partnereid ja -kanalit; 4) mõistab teadusliku uurimistöö põhimõtteid ja meetodeid ning suudab neid kasutada neid õppeülesannete (sh uurimistöö) kui ka tulevaste teenistusülesannete lahendamisel. 	
Mooduli hindamine: moodulit hinnatakse ainepõhiselt.		

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
	Sõjaväepedagoogika	6 EAP	E
	Laskeväljaõppe läbiviimise õiguse alusväljaõpe	6 EAP	ME
	Teadustöö alused ja väljendusõpetus	6 EAP	ME
	Sotsiaalteaduslikud uurimismeetodid*	3 EAP	ME
	Loodusteaduslikud uurimismeetodid*	3 EAP	ME
	Taktikaalaste uuringute meetodid*	3 EAP	ME

	Ajalooteaduse uurimismeetodid*	3 EAP	ME
	Õpikogemus rahvusvahelises keskkonnas*	3 EAP	ME
	Lõputöö	9 EAP	E

Mooduli õppeained (v.a valikaine*) on õppekava läbivale õppurile kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

SPETSIALISEERUMISMOODUL: ÕHUVÄE OPERATSIOONIDE JUHTIMISE ERIALA		Maht 51 EAP	
Eesmärk	Spetsialiseerumismooduli eesmärk on arendada õppuri teadmisi ja oskusi, mis on vajalikud teenistuseks õhu-, seire- või lennupäälja operatsioone täidesaatvates üksustes (radarpost, eskadrill või lüli) nii rahu- kui sõjaaja tingimustes. Mooduli käigus kujundatakse õppuri hoiakuid ja väärtushinnanguid õhuväe ja kaitse lennunduse eripäradest ning tavadest lähtudes. Need kinnistatakse praktilise töökogemusega õhuväe allüksustes.		
Õpiväljundid	<p>Õhuväe operatsioonide juhtimise eriala mooduli läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab lennunduse ohutusjuhtimissüsteemi (<i>Safety Management System</i>; SMS) ja kvaliteedijuhtimise üldisi põhimõtteid ja nende toimimise õiguslikke aluseid Kaitseväes; 2) oskab korraldada kvaliteedijuhtimise protsesse ja viia läbi funktsionaalse süsteemi muudatust ohutusjuhtimises; 3) tunneb õhusõidukite tehnilist ülesehitust ja mõistab lennuprotsessi olemust ja õhusõidukit mõjutavaid jõude; 4) mõistab lennuliikluse korraldamise tehniliste vahendite, sh side-, navigatsiooni- ja seireseadmete ning süsteemide tööpõhimõtteid ja olulisust; 5) teab tsiviil- ja militaarlennupääljade planeerimise, ehitamise ja käitamise aluseid ja rahvusvahelisi nõudeid ning loob seoseid erinevate aeronavigatsiooniteenuste ja süsteemide vahel; 6) rakendab õhu-, seire- või lennupäälja operatsioonide ja sõjaväelise juhtimise teadmisi ning oskusi õhuväe allüksuse (radarpost, lüli, eskadrill) ülesannete täitmiseks. 		
Mooduli hindamine: mooduli õppeaineid ainepõhiselt.			

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
	Lennundusõiguse ja -ohutuse alused	9 EAP	E
	Õhuväe tehnoloogia	9 EAP	ME
	Aeronavigatsiooniteenuste alused	6 EAP	ME
	Lennupäälja käitamise alused	6 EAP	ME
	Õhuväe operatsioonide juhtimise praktika	21 EAP	ME

Õppeained on spetsialiseerumismoodulit läbivale õppurile kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

**Praktika Kaitseväe Akadeemia rakenduskõrgharidusõppe õppekaval
„Sõjaväeline juhtimine õhuväes“**

Kõrgharidusstandardiga (§ 4 lg 5) ette nähtud praktika maht õppekava rakenduskõrgharidusõppe tasemel (15% õppekava kogumahust) on järgmine.

**Peeriala ja spetsialiseerumisjärgse eriala praktika maht (ÕHUVÄE OPERATSIOONIDE
JUHTIMISE ERIALA)**

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Praktika maht õppeaines
	Jalaväerühma lahingutegevuse püsitoimingud	15 EAP	2 EAP
	Õhuväe üksuste juhtimise ja lahingutegevuse alused	15 EAP	6 EAP
	Õhuväe operatsioonide juhtimise praktika	21 EAP	21 EAP
		Praktika maht kokku	29 EAP
		Praktika protsent õppekavast	ca 16%